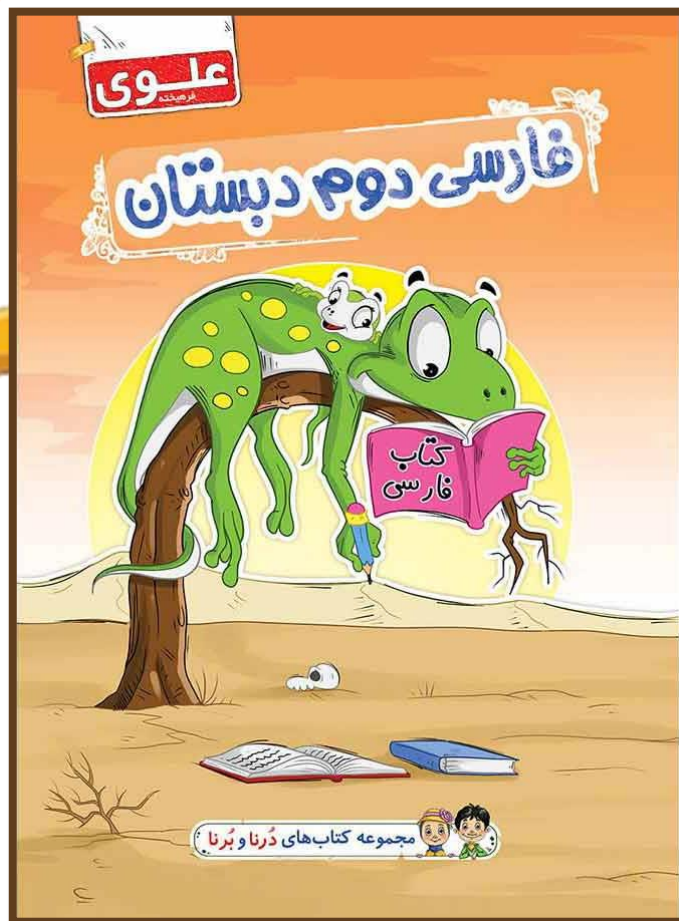

درس پنجم

چوپان درست کار

کلمات هم معنی

ترک کردند: رفتند

غیر از: به جز

قبول کرد: پذیرفت

سرانجام: پایان

شبیهِ: مثل، مانند

علم: دانش

تلاش: کوشش، سعی

آموختن: یاد گرفتن

برنا: جوان، شاب

آزاد: رها

اسم: نام

اقا: ولی

یاد بگیر: بیاموز

لانه: آشیانه

توانا: قدرتمند

کلمات مخالف

آسان ≠ سخت

همیشه ≠ هیچ وقت

برنا ≠ پیر

دوست ≠ دشمن

کوشا ≠ تنبل

منظم ≠ نامنظم

راحت ≠ ناراحت

شاد ≠ غمگین

خسته ≠ سر حال

قبول کردند ≠ قبول نکردند

هیچ وقت ≠ همیشه

آزاد ≠ اسیر

مهربان ≠ نامهربان

هر تصویر را به کلمه‌ی مربوط به آن وصل کن.

قطره

پرندوها

قطره‌ها

پرند

تصویر

هر تصویر را به کلمه‌ی مربوط به آن وصل کن.

۱

قطره

پرندها

قطره‌ها

پرنده

۲ درستى و نادرستى جملات زیر را مشخص کرده و در صورت نادرستى، درست آنها را بنویس.

الف: صاحب گوسفندان مرد درست کارى نبود.

ب: چوپان برای نجات جان گوسفندان از درخت پایین آمد.

پ: صاحب گوسفندها به نصیحت‌های چوپان گوش کرد.

ت: سیل همه‌ی گوسفندها را با خود برد.

۳ در جاهای خالی کلمه‌ی مناسب بنویس.

الف: چوپان مرد ..... و راست گویی بود.

ب: بلران ..... شروع به بلریدن کرد.

پ: چوپان هر روز شیر ..... را می‌دوشید.

ت: مرد با شنیدن حرف‌های چوپان در فکر .....

۲ درست و نادرستی جملات زیر را مشخص کرده و در صورت نادرستی، درست آن‌ها را بنویس.

الف: صاحب گوسفندان مرد درست کاری نبود.

ب: چوپان برای نجات جان گوسفندان از درخت پایین آمد. نجات جان خود از درخت بالا رفت.

پ: صاحب گوسفندها به نصیحت‌های چوپان گوش کرد. نکرد

ت: سیل همه‌ی گوسفندها را با خود برد.

۲ در جاهای خالی کلمه‌ی مناسب بنویس.

الف: چوپان مرد ..... و راست گویی بود.

ب: باران ..... شروع به بلریدن کرد.

پ: چوپان هر روز شیر ..... را می‌دوشید.

ت: مرد با شنیدن حرف‌های چوپان در فکر .....

۲ درست و نادرستی جملات زیر را مشخص کرده و در صورت نادرستی، درست آن‌ها را بنویس.

الف: صاحب گوسفندان مرد درست کاری نبود.

ب: چوپان برای نجات جان گوسفندان از درخت پایین آمد. **جان خود از درخت بالا رفت**

پ: صاحب گوسفندها به نصیحت‌های چوپان گوش ~~کرد~~ **نکرد**

ت: سیل همه‌ی گوسفندها را با خود برد.

۲ در جاهای خالی کلمه‌ی مناسب بنویس.

الف: چوپان مرد **درست کار** و راست گویی بود.

ب: باران **شدیدی** شروع به بلریدن کرد.

پ: چوپان هر روز شیر **گوسفندان** را می‌دوشید.

ت: مرد با شنیدن حرف‌های چوپان در فکر **فرو رفت**.

۴

جمله‌ها را با مخالف کلمه‌های داخل کمانک کامل کن.

آموزگار کارهای (بد) ..... ما را دوست (ندارد) ..... او با ما مانند افراد (کوچک) ..... رفتار می‌کند.

۵

در خانه با دقت به اطرافت نگاه کن، با توجه به تعداد چیزهایی که می‌بینی جدول را کامل کن.

.....	.....	.....	.....	اجاق گاز	یکی
.....	.....	.....	.....	مُبل	چند تا

۴

جمله‌ها را با مخالف کلمه‌های داخل کمانک کامل کن.

آموزگار کارهای (بد) ... **خوب** ..... ما را دوست (ندارد) ... **دارد** ..... او با ما مانند افراد (کوچک) **بزرگ** .... رفتار می‌کند.

۵

در خانه با دقت به اطرافت نگاه کن، با توجه به تعداد چیزهایی که می‌بینی جدول را کامل کن.

ماکروفر	تلویزیون	ماشین لباسشویی	یخچال	اجاق گاز	یکی
چنگال	لیوان	قاشق	بشقاب	مُبل	چند تا

سه تا سه تا بشمار و حرف خانه‌ی سوم را رنگ بزن.

م	ر	ت	ش	د	ص	ف	ل	ی	ا	و	ن	ظ	پ	ح
ی				ر	د	خ	ع	ت	گ	ش	ک	ب	و	ل
س														
ب														
ا	ق	خ	ص	ژ	ه	ب	ن	ث	ح					

حرف‌هایی را که رنگ کرده‌ای، مرتب کن و با آن‌ها کلمه‌های مناسب بنویس.

چهار حرفی

چهار حرفی

پنج حرفی

سه تا سه تا بشمار و حرف خانه‌ی سوم را رنگ بزن.

م	ر	ت	ش	د	ص	ف	ل	ی	ا	و	ن	ظ	پ	ح
ی			ر	د	خ	ع	ت	گ	ش	ک	ب	و	ل	س
ب														
ا	ق	خ	ص	ژ	ه	ب	ن	ث	ح					

حرف‌هایی را که رنگ کرده‌ای، مرتب کن و با آن‌ها کلمه‌های مناسب بنویس.

چهار حرفی

صاحب

چهار حرفی

شروع

پنج حرفی

نصیحت

کلمه‌ها را دسته‌بندی کن.

۷

تنبلی - مهربانی - همکاری - دروغ‌گویی - همدلی - دشمنی - لجبازی - درست‌کاری

کار خوب

کار بد

جدولی مثل جدول بالا برای خودت تهیه کن و در اتاقت در جای مناسب بچسبان. هر شب قبل از خواب با توجه به کارهایی که انجام دادی، آن را پر کن. بعد از یک هفته ببین کدام دسته از کارها را بیشتر انجام داده‌ای و به خودت امتیاز بده.

تنبلی - مهربانی - همکاری - دروغ‌گویی - همدلی - دشمنی - لجبازی - درست‌کاری

درست‌کاری	همدلی	همکاری	مهربانی	←	کار خوب
لجبازی	دشمنی	دروغ‌گویی	تنبلی	←	کار بد

جدولی مثل جدول بالا برای خودت تهیه کن و در اتاقت در جای مناسب بچسبان. هر شب قبل از خواب با توجه به کارهایی که انجام دادی، آن را پر کن. بعد از یک هفته ببین کدام دسته از کارها را بیشتر انجام داده‌ای و به خودت امتیاز بده.

با سه کلمه ی «راست گو، چوپان، گرم، یک جمله بنویس.

جمله

حالا همان جمله را با مخالف کلمه های «راست گو، و گرم، بنویس.

جمله

با سه کلمه ی «راست گو، چوپان، گرم، یک جمله بنویس.

جمله

چوپان راست گو در هوای گرم تابستان، گوسفندان را به چرا برد.

حالا همان جمله را با مخالف کلمه های «راست گو، و گرم، بنویس. دروغ گو، سرد

جمله

چوپان دروغ گو در هوای سرد زمستان، گوسفندان را به چرا برد.

برای هر جمله نوشته شده، یک ضرب‌المثل بنویس.

کار از کار گذشته، دیگر امیدی به اصلاح کار نیست.

ضرب‌المثل

نتیجه کار را به پایان کار محول می‌کنند.

ضرب‌المثل

برای هر جمله نوشته شده، یک ضرب‌المثل بنویس.

کار از کار گذشته، دیگر امیدی به اصلاح کار نیست.

ضرب‌المثل

آب که از سرگذشت چه یک وجب چه صد وجب

نتیجه کار را به پایان کار محول می‌کند.

ضرب‌المثل

جوجه را آخر پاییز می‌شمارند.

با توجه به سوالات داده شده، گزینه‌ی مناسب را انتخاب کن.

الف: کدام عبارت نادرست است؟

- (۱) فرشته‌ها یعنی چند فرشته.
 (۲) بی‌ارزش یعنی چیزی که ارزش ندارد.
 (۳) نصیحت یعنی پند.
 (۴) بااحساس، یعنی کسی که حواس دارد.

ب: کدام گزینه، در جای خالی قرار می‌گیرد؟ .....

- (۱) نقاش (۲) قناد (۳) خیاط (۴) آشپز

پ: شعر «احوال‌پرسی، سروده‌ی کیست؟

- (۱) مصطفی رحمان دوست (۲) محمود کیانوش (۳) افشین علاء (۴) ناصر کشاورز

ت: مخالف کدام کلمه، درست نوشته شده است؟

- (۱) کوچک $\neq$ کوتاه (۲) کم $\neq$ اندک (۳) بالا $\neq$ پایین (۴) سالم $\neq$ سلامت

ث: کدام گزینه با بقیه فرق دارد؟

- (۱) بیاید (۲) بی‌حوصله (۳) بی‌صدا (۴) بی‌دقت

با توجه به سوالات داده شده، گزینه‌ی مناسب را انتخاب کن.

الف: کدام عبارت نادرست است؟

- (۱) فرشته‌ها یعنی چند فرشته.
- (۲) بی ارزش یعنی چیزی که ارزش ندارد.
- (۳) نصیحت یعنی پند.
- (۴) احساس، یعنی کسی که حواس دارد.

ب: کدام گزینه، در جای خالی قرار می‌گیرد؟ ..... که دو تا شد، آتش یا شور می‌شود و یا بی‌نمک،

- (۱) نقاش
- (۲) قناد
- (۳) خیاط
- (۴) آشپز

پ: شعر «احوال‌پرسی، سروده‌ی کیست؟

- (۱) مصطفی رحمان دوست
- (۲) محمود کیانوش
- (۳) افشین علاء
- (۴) ناصر کشاورز

ت: مخالف کدام کلمه، درست نوشته شده است؟

- (۱) کوچک $\neq$ کوتاه
- (۲) کم $\neq$ اندک
- (۳) بالا $\neq$ پایین
- (۴) سالم $\neq$ سلامت

ث: کدام گزینه با بقیه فرق دارد؟

- (۱) بیایید
- (۲) بی‌حوصله
- (۳) بی صدا
- (۴) بی دقت

مرد و زنی پس از مدت‌ها صاحب بچه شده بودند. آن‌ها بسیار خوشحال بودند. زن خانه برای تربیت آن بچه تلاش می‌کرد و دوست داشت فرزندش سریع رشد کند. روزی پدر در خانه خوابیده بود و راسویی که آن‌ها بزرگ کرده بودند، مراقب بچه بود. راسو بسیار مهربان بود. او با مرد خانه بسیار صمیمی بود.

مادر، بچه را به راسو سپرد و به حیاط رفت تا کارهایش را انجام دهد. ناگهان ماری از پنجره به داخل خانه آمد. راسو به سمت مار رفت و او را چند تکه کرد و کشت. سپس، از خانه بیرون آمد تا بتواند به زن بفهماند که چه اتفاقی افتاده است. همان لحظه مرد، راسو را دید که صورت و بدنش خونی بود. فکر کرد که او، فرزندش را کشته و خورده است. پس، بر سر راسو زد و او را کشت. ناگهان صدای گریه‌ی بچه‌اش را شنید. به داخل خانه رفت. تمام بدن بچه‌اش را با دقت دید، اما اثری از خون پیدا نکرد. همه جا را خوب نگاه کرد و ماری را دید که تکه تکه شده بود. مرد از این که زود تصمیم گرفته و راسو را کشته بود، بسیار ناراحت شد.

الف: مرد و زن چه حیوانی را بزرگ کرده بودند؟

ب: روی هم چند انسان و چند حیوان در داستان بودند؟

پ: به نظر تو، ویژگی مناسب راسو چه بود؟ چرا؟

ت: اگر تو جای مرد بودی، چه می کردی؟

الف: مرد و زن چه حیوانی را بزرگ کرده بودند؟

راسو

ب: روی هم چند انسان و چند حیوان در داستان بودند؟

۵ حیوان و انسان:

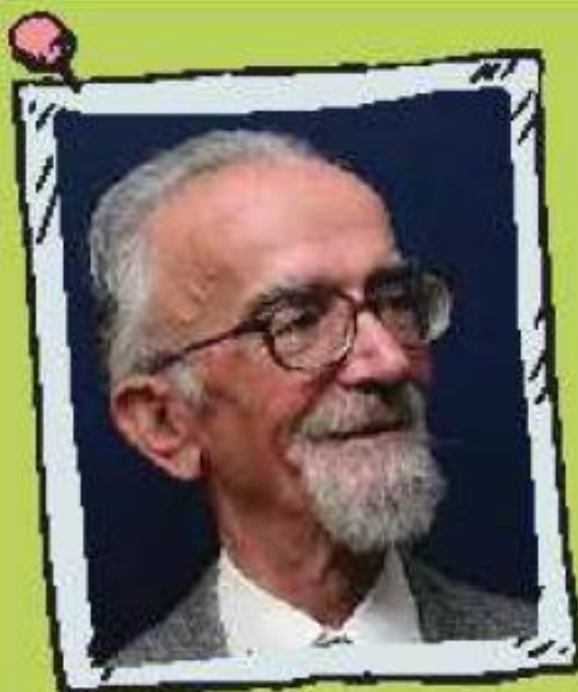
پ: به نظر تو، ویژگی مناسب راسو چه بود؟ چرا؟

بسیار مهربان بود، و از بچه مراقبت می کرد.

ت: اگر تو جای مرد بودی، چه می کردی؟

ابتدا به سراغ بچه می رفتم تا متوجه بشوم چه اتفاقی افتاده است.

محمود کیانوش

محمود کیانوش پژوهشگر و نویسنده و شاعر معاصر
ایران در ۱۲ شهریور ۱۳۱۳ در مشهد به دنیا آمد. او از
اعضای شورای کتاب کانون فکری کودکان و نوجوانان

ایران و از پیشگامان شعرهای آهنگین می باشد.

از آثار شعر او شبستان را می توان نام برد که در سال ۱۳۳۹ چاپ شده است.